

Měsíčník EU aktualit

číslo 46,
červenec 2007

strana 2	Státníci dohodli obrysy Reformní smlouvy
strana 2	Priority portugalského předsednictví orgánům EU
strana 6	Evropské pracovní trhy má modernizovat flexikurita
strana 7	Evropská unie obnovuje rozhovory se Srbskem
strana 13	Téma měsíce:
Konvergenční proces ve střední Evropě a strukturální operace EU

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004

EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Vážený čtenáři,

je již obvyklé, že summit Evropské rady představuje nejvýznamnější událost příslušného období v evropském integračním dění, neboť jeho předmětem obvykle bývá zaměření se na klíčové události, které minulost, přítomnost a budoucnost EU provázejí. Ještě silněji tato teze platí pro případ červnového summitu v roce 2007, který završil německé předsednictví EU. Lze pravděpodobně konstatovat, že toto předsednictví bylo jedním z nejlépe zvládnutých a nejefektivněji vykonaných předsednictví za poslední dobu, během níž se řešila velmi důležitá témata praktického charakteru (roaming, energetika, platební systémy, apod.).

Nad těmito tématy však vysoce čnělo nosné téma, jež právě Německo před necelým rokem vrátilo a oživilo: téma institucionální reformy a rozhodovacího procesu EU, doposavad ztělesňované pokusem o schválení Ústavy pro Evropu.

Výsledkem summitu se stala dohoda o reformě institucí EU, jež bude především předmětem Mezivládní konference, která by do konce roku 2007 měla nastínit podobu reformované smlouvy. Při podrobném čtení závěrů summitu se pozorný čtenář neubrání reminiscenci staré 10 let, kdy podobné poslání – reforma institucionálního a rozhodovacího rámce EU – existovalo v podmínkách tehdejších 15 členských zemí, nicméně dosažené kompromisy se ukázaly jako nedostatečné v situaci, kdy členských zemí je 27, a brzy zřejmě i 30. Pokud bude reformovaná dohoda – již nenesoucí, díky trouble-makerům typu Polska, České republiky, Británie, ale i Španělska či Nizozemska, pojmenování ústava – ratifikována, vstoupila by v platnost v červnu 2009 (tedy v závěru českého předsednictví v Radě EU; čímž dostáváme do vínku téma nejvyšší důležitosti).

Za témata nosnými, danými agendou summitu EU, nelze zmínit dvě záležitosti ryze pragmatické – mezi mnoha dalšími, které červen přinesl. Tou první je evergreen, který však v průběhu května nabral negativních kontur v absolutním i relativním smyslu z pohledu České republiky – je jí schvalování Národního strategického referenčního rámce; nejenom, že v dříve uváděných termínech přelomu května a června nebyl tento strategický dokument pro ČR schválen, ale ve stejném čase došlo k jeho schválení v 10 dalších zemích, včetně například Polska, Maďarska, Bulharska, Rumunska či Slovinska. Přestože na konci května jsme tedy ještě mohli udržovat poslední známky optimismu, teď na počátku července nad naší situací již opravdu visí velký, červený varovný vykřičník.

Druhá událost, jež se bude nesporně vyvíjet v dalším období, spočívá v návrhu některých poslanců Evropského parlamentu, aby došlo ke změně posuzování inflačního kritéria rozhodného pro kvalifikaci země do eurozóny. Europoslanci argumentují, že inflační kritérium (stejně jako všechna ostatní) vychází ze zastaralých a již překonaných východisek počátku 90. let. Otázkou v této souvislosti je, co je korektnější: měnit pravidla hry v jejím průběhu – baltské země již s ohledem na právě toto kritérium musely vstup do euro-zóny odložit; anebo lpět a dodržovat pravidla, která se v čase stávají stále méně smysluplná?

Příjemný vstup do letního období s množstvím informací a úvah o vývoji Evropské unie Vám přeje

Petr Zahradník

Projekt byl uskutečněn za finanční podpory Úřadu vlády ČR v rámci realizace Koncepce informování o evropských záležitostech v ČR

Eurokop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentra

Za podpory Odboru
pro informování o evropských
záležitostech Úřadu vlády ČR

I přes počáteční obavy z neústupnosti Polska nakonec summit Evropské unie skončil úspěšně vyjednaným kompromisem, na jehož základě bude připravena nová tzv. Reformní smlouva. V druhém pololetí bude orgánům EU předsedat Portugalsko. Kromě dojednání detailní podoby Reformní smlouvy budou jeho další významnou prioritou vnější vztahy EU zejména s ohledem na Afriku a Středomoří. Klíčové evropské instituce požehaly vstup Kypru a Malty do eurozóny od 1. ledna 2008.

POLITIKA

Státníci dohodli obrysy Reformní smlouvy

Červnový summit Evropské rady učinil **rázný pokrok v oblasti reformy fungování rozšířené Evropské unie** o současných 27 a v budoucnu i více členech.

Po dvouletém období reflexe, které následovalo po odmítnutí Euroústavy ve Francii a Nizozemsku, se nejvyšším představitelům členských států podařilo shodnout na **časovém plánu a základních rysech reformy EU a zakládajících smluv**. Smlouva o Ústavě pro Evropu je tak již definitivně mrtvým dokumentem, budoucí uspořádání Unie by měla nově upravovat tzv. **Reformní smlouva**. Ta by měla navazovat na Euroústavu, oproti ní však nebude obsahovat odkazy na státní symboly (název ústava, nová funkce evropského ministra zahraničí, apod.) a některé politiky EU budou upraveny jinak.

Detaily Reformní smlouvy budou v rámci závěrů červnového summitu upřesněny na jednání **Mezivládní konference, která se uskuteční koncem července**. Ta by smlouvu měla připravit do konce roku 2007, aby byl dostatečný čas na její ratifikaci v jednotlivých členských státech. Cílem je, aby nová smlouva vstoupila v platnost ještě před volbami do Evropského parlamentu v červnu 2009.

Dohoda, která je úspěchem negociačních dovedností kancléřky předsedajícího Německa Angely Merkelové, se rodila těžce a je výsledkem obtížně dosažených kompromisů. Vetem celého vyjednávacího procesu dlouho hrozilo Polsko, které se nechťelo smířit se změnou hlasovacího systému dle Euroústavy a chtělo se vrátit k současně platné definici dle Smlouvy z Nice, která je pro Poláky velice výhodná. Varšava nakonec ustoupila, hlasovací systém vycházející z principu dvojí většiny (**pro schválení opatření bude zapotřebí souhlasu min. 55 % členských států, které zastupují alespoň 65 % obyvatel EU**) se revidovat nebude. Ústupkem je však **odsunutí aplikace hlasovacího systému** až k roku 2014 po schválení finanční perspektivy na období 2014 až 2020. Přičemž až do roku 2017 bude moci každá členská země požádat, aby byl při hlasování použit starý hlasovací systém.

Mezi vítěze summitu se řadí i Velká Británie, které se pro sebe podařilo prosadit **výjimku z právní závaznosti Charty základních práv**, jež by byla v rozporu s britským pracovním právem.

Uvažovaná funkce evropského ministra zahraničí nevznikne, úřad **dále ponese název „Vysoký zástupce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku“**. Ten však pod sebe dostane i portfolio činností dosavadního komisaře pro vnější vztahy a stane se automaticky místopředsedou Evropské komise.

Naopak **funkce stálého prezidenta EU bude zavedena**. Taky obecný princip zavedení většinového hlasování jako standardního a minimalizace oblastí, kde se hlasuje jednomyslně, zůstaly zachovány tak, jak je upravovala Euroústava.

Česká delegace pod vedení premiéra Topolánka prosadila tzv. „**oboustrannou flexibilitu**“, která umožní přenášet nejen národní pravomoci na evropské, ale nově i opačným směrem.

Jednoznačným úspěchem je zejména skutečnost, že po období dvouletého přešlapování na místě **se EU pohnula správným směrem**. Reforma institucionálního uspořádání byla skutečně zapotřebí. Dosavadní pravidla (Římská smlouva novelizovaná dalšími dohodami) zaměřená na fungování Unie o 15 členech podvažovala akceschopnost současného společenství 27 členských států.

Reformní smlouva se příliš neliší od té Ústavní. Avšak již změna jejího názvu a odstranění článků, které nejvíce iritovaly některé členské země, umožní její ratifikaci v členských státech parlamentním hlasováním a nikoliv nejistými referendy (o tom se uvažuje zatím pouze v Irsku). Proto věříme, že v roce 2009 skutečně vstoupí v platnost.

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/CS/ec/94952.pdf

Priority portugalského předsednictví orgánům Evropské unie

Po úspěšném půlročním předsednictví Německa se **symbolického žezla nad orgány Evropské unie ujímá Portugalsko**. Jednou z hlavních priorit bude proto logicky dodržení tzv. Reformní smlouvy, jejíž hrubá podoba byla dohodnuta na červnovém summitu. Vlastním výrazným portugalským příspěvkem k politice Evropské unie ve druhém letošním pololetí bude důraz na vnější vztahy EU, zejména se zaměřením na Afriku a Středomoří.

Hlavní priority portugalského předsednictví:

Budoucnost Unie

Bude svolána Mezivládní konference na konec července, která by měla **do konce roku vypracovat Reformní smlouvu**. Jedním z jejích efektů je i usnadnění budoucího rozšiřování, které stávající primární právo EU neumožňuje. Jasná evropská budoucnost by měla být umožněna státům západního Balkánu (Chorvatsko, Srbsko, Černá hora, Makedonie – FYROM). Významným bodem během portugalského předsednictví by mělo být i rozšíření Schengenského prostoru bez vnitřních hranic o nové členské země EU včetně ČR.

Lisabonská agenda

V rámci **ekonomické dimenze Lisabonské agendy** je prioritou zlepšování veřejných financí, zefektivnění fungování

vnitřního trhu (s důrazem na finanční služby, boj proti daňovým podvodům a liberalizaci poštovních služeb), podpora malých a středních podniků, snižování administrativní zátěže podnikové sféry, podpora znalostního trojúhelníku: inovace x výzkum x vzdělání.

Sociální dimenze bude zdůrazněna prostřednictvím zavádění konceptu flexikurity (zvýšení pružnosti pracovního trhu za zachování ochranné sociální role) a posilování sociální odpovědnosti.

V **environmentálním a energetickém pilíři** Lisabonské agendy bude prioritou vytvoření funkčního vnitřního trhu plynem a elektřinou, zachování biodiverzity a boj s klimatickými změnami.

Posílení oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti v EU

Důraz bude kladen na vytvoření politiky EU upravující **legální migraci** a podmínky vstupu a zaměstnávání vysoce kvalifikovaných pracovních sil z třetích zemí. Je zapotřebí celoevropského přístupu k potírání nelegální imigrace, kritická je zde zejména propustnost jižních námořních hranic EU, které by měly být posíleny. Důvěra v přeshraniční spolupráci policejních a justičních orgánů by měla být zvýšena silnější ochranou sdílených osobních dat.

Vnější vztahy

V zahraniční politice by se Evropská unie měla zaměřit na státy ve Středomoří a severní Africe. Stabilita v této oblasti je strategickým zájmem EU a měla by být posílena vzájemným politickým dialogem doprovázeným finanční podporou. Společná minulost by měla vést k většímu rozvíjení vztahů s Afrikou, klíčovým bodem by měl být summit EU & Afrika. Transatlantické vztahy a zejména rozvíjení ekonomického partnerství bude další hlavní oblastí zájmu EU. Více by se měly pěstovat vztahy s Brazílií, měl by se konat první evropsko-brazílský summit.

http://www.eu2007.pt/NR/rdonlyres/6C297B28-6A54-4C76-9E70-DDFD4C1B1B21/0/CadernoPrioridades_Ingles.pdf

EKONOMIKA A EURO

Klíčové orgány EU schválily přijetí eura na Kypru a Maltě

Od 1. ledna příštího roku se eurozóna **rozroste na 15 členů** – novými státy, kde tamější národní měny nahradí společná evropská měna euro, budou **Kypr a Malta**. Toto rozhodnutí již schválily nejvyšší orgány Evropské unie.

Prvním krokem bylo vypracování tzv. **konvergenčních zpráv Evropskou komisí a Evropskou centrální bankou**. V nich obě instituce hodnotily postup těchto zemí v ekonomické konvergenci vůči zemím eurozóny a plnění nominálních konvergenčních kritérií – tzv. Maastrichtských kritérií. Komise i ECB přijetí Kypru a Malty do eurozóny v těchto zprávách doporučily.

Přijetí eura v obou středomořských zemích doporučil i **Evropský parlament**, který má však v těchto záležitostech pouze poradní hlas.

Souhlas vyslovili i šéfové členských států na summitu **Evropské rady**. Klíčové však bude rozhodnutí Rady EU pro hospodářské a finanční záležitosti (**Ecofin**). Zde zasedající ministři financí členských států s rozšířením eurozóny o Kypr a Maltu již předběžně souhlasili, formální hlasování o tomto návrhu se uskuteční na zasedání v první polovině července. Vzhledem k dosavadním jednáním to však bude pouze formalita.

Na červencovém zasedání Ecofinu bude rovněž schválen **oficiální přepočítací kurz**, kterým se kyperská libra, resp. maltská lira dnem 1. ledna příštího roku převedou na společnou evropskou měnu euro.

Další zemí eurozóny bude pravděpodobně **Slovensko, které chce euro zavést v lednu 2009**.

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/94875.pdf

Evropská centrální banka pro přísný výklad inflačního kritéria

Evropská centrální banka v memorandu Mezinárodnímu měnovému fondu uvedla, že pro hodnocení, zda Slovensko plní maastrichtské cenové kritérium nezbytné pro přijetí eura, bude brát v potaz **nejen údaje o aktuálním růstu cen, ale i inflační výhled**. Informace přinesla agentura Reuters.

Slovenská meziroční míra inflace měřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen (HICP) neustále klesala až na hodnotu 1,5 % v květnu a v následujících dvanácti měsících se neočekává její akcelerace. To by znamenalo, že by **byla bezpečně pod limitem daným maastrichtským cenovým kritériem** (definice viz box).

Události

Z odhadů Komise vycházejících z konvergenčních a stabilizačních programů členských států vyplývá, že v příštím roce bude deficit veřejných financí k HDP překračovat referenční hranici 3 % jen Česká republika a Maďarsko. Evropským parlamentem prošla směrnice, která by měla usnadnit převody nároků na penzijní připojištění v EU a tak zvýšit mobilitu na pracovním trhu. Hodnotící zpráva Evropské komise konstatuje, že některé členské státy zneužívají směrnici k vysílání pracovníků k ochraně svých trhů.

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství

Článek 121 odst. 1 první odrážka Smlouvy vyžaduje:

„dosažení vysokého stupně cenové stability patrné z míry inflace, která se blíží míře inflace nejvýše tří členských států, jež dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků“.

Článek 1 Protokolu o kritériích konvergence, jak jsou uvedena v čl. 121 Smlouvy, stanoví, že:

„kritérium cenové stability, jak je uvedeno v čl. 121 odst. 1 první odrážce, znamená, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace měřenou v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením, jež nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace nejvýše tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků. Inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen na srovnatelném základě s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech.“

Evropská centrální banka, v rozporu s bývalými hodnoceními, se nyní zaměřuje na požadavek dlouhodobé udržitelnosti a zároveň **vyjadřuje pochyby, zda Slováci udrží nízkou inflaci** i po odeznění antiinflačního dopadu posilující koruny.

Souhlasíme s ekonomickými obavami, že podrozvinuté státy (např. dle HDP na obyvatele) s nižší cenovou hladinou oproti průměru eurozóny čeká po přijetí eura při **pokračující reálné ekonomické konvergenci střednědobě zvýšená inflace**. Z tohoto pohledu jsou obavy centrálních bankéřů eurozóny odůvodnitelné.

Absolutně však nechápeme, **proč stejně striktně ECB neměřila i původním členům** při vzniku eurozóny v roce 1999, které zřetelně překračovaly jiné maastrichtské kritérium, podle kterého nesmí veřejný dluh překročit 60 % HDP. Tak se začalo eurem platit i v Belgii a Itálii, kde v době vydání rozhodující konvergenční zprávy **představoval veřejný dluh shodně 118,1 % HDP!**

Kromě příslovečného „dvojího metru“ dokument Evropské centrální banky znovu upozornil na **překonanou definici současného maastrichtského cenového kritéria**. Požadovat zároveň nízkou míru inflace a stabilní měnu (kurzové maastrichtské kritérium – ERM II) je při procesu ekonomické konvergence k průměru EU, která je cílem evropské strukturální a kohezní politiky, téměř nemožné.

Absurdní je i vlastní konstrukce cenového kritéria, které se odvozuje od „nejlepší“ (většinou vykládáno jako nejnižší) inflace ve třech členských státech celé EU, bez ohledu na to, jestli se tam platí eurem či ne.

Aktuální podobu maastrichtského cenového kritéria nedávno kritizovala i **skupina devíti europoslanců, kteří požadují nastolení otázky jeho revize** na zasedání Ecofinu. Komise i ECB však v minulosti daly najevo, že o změně kritéria v žádném případě neuvažují.

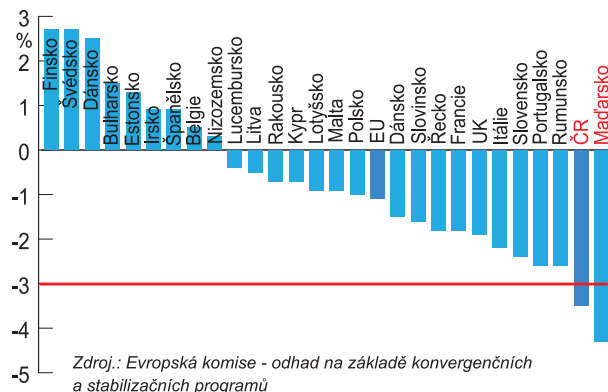
Nejhorší veřejné finance v EU budou mít ČR a Maďarsko

Česká republika a Maďarsko budou v příštím roce jedinými státy, jejichž **schodek veřejných rozpočtů vůči HDP překročí kritickou tříprocentní hranici**. Vyplývá to z osmé roční zprávy Evropské komise o veřejných financích.

V současné době je v Evropské unii celkem sedm států, které tuto hranici překračují a nacházejí se tudíž v tzv. **proceduře při nadměrném schodku**. Jedná se o **Itálii a Portugalsko** z oblasti eurozóny, a dále **Spojené království, Českou republiku, Maďarsko, Polsko a Slovensko**. Podle poslední aktualizace stabilizačních a konvergenčních programů se ale očekává, že schodek vyšší než 3 % HDP budou mít koncem roku 2008 pouze Maďarsko (očekáváno -4,3 %) a Česká republika (-3,5 %).

Z pohledu celé Unie však zpráva kladně hodnotí **konsolidaci veřejných rozpočtů v poslední době**, když průměrný schodek EU k HDP byl loni snížen na 2,0 % z hodnoty 2,3 % v roce 2005 a poměr zadlužení zaznamenal svůj první pokles od roku 2002.

Rozpočty veřejných financí k HDP v roce 2008

Komise apeluje na členské státy, aby využily dobrou hospodářskou situaci k rychlému postupu **směrem k cíli stabilních a udržitelných stavů rozpočtů**. Kromě dvou výše zmíněných hříšníků žádná země nebude mít nadměrný deficit, nicméně střednědobého rozpočtového cíle v příštím roce dosáhne pouze 10 z 27 zemí EU.

Střednědobé rozpočtové cíle jednotlivých zemí obvykle odrážejí situaci a možnosti hospodářského růstu země, stav zadlužení a předpokládaný nárůst výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva. Většinou mají podobu dosažení **vyváženého rozpočtu („nulového schodku“)** ve 3 až 4 následujících letech, omezení schodku do 1 % HDP či zaznamenání rozpočtového přebytku.

Zpráva potvrdila smutnou skutečnost, že o **zanedbaném stavu českých veřejných financí** si již cvrlikají i vrabci na bruselských střeších. Bohužel z informací o projednávání a obsahu domácí „reformy“ veřejných financí se zdá, že české politiky to příliš netrápí.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/811>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Usnadní se převody nároků na penzijní připojištění v EU?

Evropský parlament v prvním čtení schválil návrh směrnice, která by měla **usnadnit přenositelnost nároků klientů na penzijní připojištění**. To je díky demografickým změnám a stárnutí populace stále významnější způsob financování životních nákladů ve vyšším věku.

Smyslem směrnice je usnadnění mobility zaměstnanců tím, že **harmonizuje minimální požadavky pro nabytí a zachování nároků na penzijní připojištění**. Obavy ze ztráty nároků na penzijní připojištění by neměly být překážkou pro změnu zaměstnání v rámci jednoho státu ani přeshraničně.

Podle stanoviska Evropského parlamentu by direktiva měla platit pro **všechny systémy, které nabízejí pracujícím penzijní připojištění**, jako jsou například smlouvy o skupinovém pojištění, systémy průběžného financování sjednané pro některou profesi či odvětví, fondové systémy nebo příslibené důchody zaručené rezervami podniků.

Europoslanci se shodli, že pokud zaměstnanec ještě nenabyl nezrušitelných penzijních nároků v době, kdy je ukončen jeho pracovní poměr, pak by mu **všechny dosavadní příspěvky měly být vyplaceny či převedeny** do nového penzijního schématu.

Minimální období pro přiznání práv na výplatu dávek (tzv. **rozhodné období**) **nesmí být delší než 5 let**. Toto období ale nelze uplatňovat na osoby starší 25 let.

Parlament ve zprávě žádá členské státy, aby přijaly opatření zajišťující, že si odcházející pracovníci udrží své nezrušitelné nároky na důchod v systému, ve kterém je získali. Členské státy by rovněž měly zaručit **„spravedlivé zacházení“ s hodnotou těchto odložených důchodových nároků**. Ta by se proto měla vyvíjet stejně jako je tomu u nároků aktivních účastníků.

Poslanci zdůrazňují, že hodnota odložených nároků by měla být **přizpůsobována například míře inflace**, aktuálním důchodům nebo **investičním výnosům** aktiv ze systému připojištění.

Z Evropskému textu návrhu **poputuje do Rady**, která ale v této otázce zatím nedosáhla kompromisu. Je možné, že Komise svůj návrh přepracuje a celý schvalovací postup tím bude muset začít znovu.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/048-7968-169-06-25-908-20070615IPR07896-18-06-2007-2007-false/default_cs.htm

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Komise kriticky hodnotí přeshraniční vysílání pracovníků

K nelichotivým závěrům došla Evropská komise při hodnocení adekvátnosti vnitrostátních opatření, která **uplatňují členské státy v rámci dohledu nad vysíláním pracovníků**. Tuto oblast upravuje směrnice o vysílání pracovníků, jejímž cílem je ochránit pracovníky krátkodobě pracující v zahraničí a zajistit jim některá základní práva, například stanovením minimální mzdy nebo bezpečnostních předpisů.

V hodnotící zprávě dochází tým eurokomisaře pro sociální záležitosti Vladimíra Špidly k pochybnostem, **zda všechna kontrolní opatření zavedená některými členskými státy skutečně sledují ochranu vysílaných pracovníků**. Některé členské státy totiž směrnici využívají spíše k tomu, aby nadměrnými administrativními požadavky odradily zahraniční podniky od realizace zakázek na jejich území. To je v přímém rozporu s principy jednotného vnitřního trhu EU.

Po pečlivém zvážení situace ve všech členských státech Komise zdůrazňuje potřebu zlepšit správní spolupráci a vyzývá členské státy, aby přezkoumaly některá kontrolní opatření. Evropská exekutiva tak opakuje stanovisko Evropského soudního dvora, podle kterého veškerá **kontrolní opatření musí být úměrná sledovanému cíli**.

V případech, že členské státy nebudou směrnici respektovat a nadále zachovají protekcionistická opatření znesnadňující dočasné vysílání pracovníků při zahraničních zakázkách,

Evropská komise opouští neefektivní koncept příliš ochranné politiky a hodlá prosazovat princip flexikurty. Ten v sobě zahrnuje kombinaci flexibility i jistoty. Také odvětví ovoce a zeleniny by mělo projít reformou spočívající v zařazení těchto zemědělských komodit do režimu jednotné platby za plochu. Srbsko předalo Haagskému soudnímu tribunálu dalšího podezřelého ze spáchání válečných zločinů. V návaznosti na to s ním EU znovuobnovila rozhovory o Stabilizační a asociační

Komise se **nebude rozpakovat podat žalobu k Evropskému soudnímu dvoru do Lucemburku.**

Ochranné praktiky některých západoevropských států svědčí o **nepochopení ekonomického aspektu evropské integrace.** Evropská komise by měla tvrdě zasáhnout. Zefektivnění vnitřního trhu ve všech jeho oblastech (volný pohyb osob, služeb, práce a kapitálu) je jednou ze základních podmínek zvyšování konkurenceschopnosti EU v globální hospodářské soutěži.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/817>

Evropské pracovní trhy má modernizovat flexikurta

Závěrem června Evropská komise navrhla zavedení společných zásad tzv. flexikurty, jejichž úkolem je podpora konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a spokojenosti s vykonávanou prací **prostřednictvím spojení flexibility a jistoty** pro pracovníky a společnosti.

Jedná se o kombinaci:

- pružných a spolehlivých smluvních pracovních dohod,
- komplexní strategie celoživotního učení,
- efektivní a aktivní politiky trhu práce,
- moderních systémů sociální ochrany.

Sdělení Evropské komise navrhuje **osm obecných zásad flexikurty**, na nichž by se měly členské státy shodnout:

1. podpora provádění strategie EU pro zaměstnanost a růst,
2. hledání rovnováhy mezi právy a povinnostmi,
3. přizpůsobení flexikurty různým okolnostem, potřebám a výzvám,
4. vyrovnání rozdílu mezi pracovníky s nestandardními, někdy nejistými smluvními ujednáními (tzv. outsiders) a pracovníky s trvalým zaměstnáním na plný úvazek (tzv. insiders),
5. rozvoj interní a externí flexikurty prostřednictvím pomoci zaměstnancům v postupu na kariérním žebříčku (interní) a na trhu práce (externí),
6. podpora rovnosti žen a mužů a podpora rovných příležitostí všem,
7. vytváření vyvážených politik, jež mají podporovat atmosféru důvěry mezi sociálními partnery, veřejnými orgány a jinými zúčastněnými stranami,
8. zajištění spravedlivého rozdělení nákladů a přínosů politik flexikurty a přínosu pro finančně udržitelné rozpočtové politiky.

Je dobré, že Evropská komise opouští **koncept příliš ochranné zaměstnanecké politiky, jež ve svém důsledku paralyzuje pracovní trh.** Širší aplikace principů flexikurty je nezbytná pro vyrovnání se s rostoucí tlakem globalizace, demografických změn a dalších výzev 21. století v EU.

Zatím se pouze **jedná o obecnou strategii**, konkrétní legislativní návrhy aplikující principy flexikurty do praxe by mohly následovat nejdříve příští rok.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/919>

ZEMĚDĚLSTVÍ

Evropské trhy ovocem a zeleninou čeká reforma

Zemědělské trhy ovocem a zeleninou v Evropské unii projdou rozsáhlou reformou, která by toto odvětví **měla sblížit s ostatními oblastmi reformované společné zemědělské politiky (SZP).** Dohodli se na tom ministři zemědělství členských států.

Cílem je **zlepšení konkurenceschopnosti a tržního zaměření pěstování ovoce a zeleniny**, snížení výkyvů ve výnosech spojených s krizemi a zvýšení ochrany životního prostředí.

Klíčovým aspektem je **zařazení ovoce a zeleniny do režimu jednotné platby:** na půdu na pěstování ovoce a zeleniny se začnou vztahovat platební nároky v rámci režimu podpory oddělené od produkce, který se již uplatňuje v jiných zemědělských odvětvích. Veškeré stávající **podpory pro**

zpracované ovoce a zeleninu se oddělí od produkce a zvýší se vnitrostátní rozpočtové stropy pro režim jednotné platby. U rajčat bude členským státům povoleno používat přechodné platby během čtyřletého přechodného období. U jiných než jednoletých plodin bude členským státům povoleno používat přechodné platby po dobu pěti let.

Reforma by měla ve formě úspor mít **pozitivní dopad i na rozpočet** Společné zemědělské politiky.

Novinkou budou finanční pobídky k tomu, aby se **producenti ovoce a zeleniny sdružovali**, a tím se stávali silnějšími. Zvláštní podpůrné režimy budou určeny k pomoci v obdobích krize a daleko větší důraz se bude klást na ochranu prostředí.

Původní kontroverzní návrh na **dodávání ovoce zdarma do škol nakonec z reformy vypadl**. O jeho budoucím zařazení se rozhodne po detailnější analýze.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/810>

ROZŠÍŘENÍ

EU obnovuje rozhovory se Srbskem

Evropský komisař pro rozšíření Olli Rehn se nechal slyšet, že **EU obnoví vyjednávání se Srbskem o uzavření Stabilizační a asociační dohody**. Tato dohoda je nezbytným předpokladem pro užší hospodářsko-politické styky a budoucí jednání o vstupu do EU.

Oznámení komisaře Rehna přišlo krátce po tom, co Bělehrad zadržel Zdravka Tolimira, podezřelého ze spáchání válečných zločinů, a předal ho **Mezinárodnímu soudnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii v Haagu**.

Právě požadavek širší spolupráce s Haagským tribunálem byl **klíčovou podmínkou pro znovuotevření rozhovorů**. Hlavní podezřelí ze spáchání válečných zločinů srbský generál **Ratko Mladic** a vůdce bosenských Srbů **Radovan Karadžić** však spravedlnosti nadále unikají. Srbská vláda údajně nemá o jejich současném pobytu žádné informace.

Návrh k jednacímu stolu po přerušení negociací v minulém roce kvůli neochotě Bělehradu spolupracovat s Haagským tribunálem je gestem dobré vůle Evropské komise. **Pro uzavření Stabilizační a asociační dohody musí Srbsko do Haagu předat všechny stíhané válečné zločince**.

Nová srbská proevropská vláda v čele s Vojislavem Koštunicou se zavázala spolupracovat s Mezinárodním soudním tribunálem, asociační dohodu by ráda uzavřela do konce roku a **v příštím roce získala statut kandidátské země Evropské unie**.

Při zahájení rozhovorů byla zmíněna i problematika Kosova. Komisař Rehn se přitom jasně vyjádřil, že budoucí řešení mezinárodního postavení této srbské provincie je **plně**

v kompetenci Rady bezpečnosti OSN a s jednáním se Srbskem vůbec nesouvisí.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/818>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Povoleny na emise skleníkových plynů se možná budou dražit

Současný systém povolenek na emise skleníkových plynů možná v budoucnu čeká radikální změna. **Dosud je evropských průmyslových podniků dostávaly zdarma**, v případě nadměrných emisí si je dokoupily na trhu, v případě úsporného chování je naopak na trhu mohly prodat.

Nově by všechny povolenky na vypouštění oxidu uhličitého již nemusely být rozdávány zdarma, ale **znečišťovatelé by je nakupovali v aukcích**. S touto myšlenkou na oficiální úrovni přišel německý ministr životního prostředí Sigmar Gabriel a zvažuje ho i Evropská komise, jak potvrdila její mluvčí Barbara Helfferichová.

O novém aukčním systému již jednali i ministři financí členských států a zástupci téměř všech států se shodli, že by **dražba povolenek byla lepší než současný systém**. ČTK to řekl náměstek ministra financí Tomáš Zídek.

Evropský systém emisních povolenek je **nyní ve fázi revize**. Možné změny by byly ale aplikovány až od roku 2013, kdy vyprší plánovací období na roky 2008-2012. Návrh změn by měl být představen do konce letošního roku.

Současný systém je **málo transparentní, o čemž svědčí i řada sporů s Evropskou komisí** ohledně stanovování emisních stropů pro jednotlivé členské státy (viz žaloba české vlády na Evropskou komisi kvůli snížení národního alokačního plánu). Aukční systém by v tomto byl mnohem přehlednější, férovější, tržnější a spravedlivější.

http://www.eu2007.de/en/News/Press_Releases/June/0602BMUEssen.html

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Limit pro převážení hotovosti se snížil na 10 tisíc euro

V polovině června nabylo v platnost nařízení **snížující maximální hotovostní částku, kterou lze převážet při cestování do Evropské unie** z třetích států či naopak. Nově bude platit, že všichni cestující, kteří při vstupu do EU nebo při odjezdu z ní mají u sebe **hotovost 10 000 EUR** (eventuelně rovnocennou částku v jiné zahraniční měně) nebo více, **musí tuto částku ohlásit celním orgánům**.

Původní hranice představovala 15 tisíc euro. Nižší částky se nahlašovat nemusí. Kromě hotovostních peněz se nařízení

Patrně v blízké době bude schváleno nařízení o vízovém informačním systému. Jedná se o rozsáhlou databázi biometrických a jiných údajů, jejíž cílem je zlepšit řízení a bezpečnost při vydávání víz do EU. Půl roku po začátku programovacího období Česká republika stále nevyjednala souhlas Evropské komise s Národním strategickým referenčním rámcem, který je klíčovým předpokladem pro schválení jednotlivých operačních programů a čerpání peněz ze strukturálních a Kohezního fondu EU.

vztahuje na snadno směnitelné hodnoty typu cestovních šeků, peněžních poukázek, cenné papíry na doručitele, ale i na vysoce hodnotné komodity typu drahých kovů nebo drahých kamenů.

V případě neohlášení převážených prostředků je mohou orgány celní kontroly **zadržet nebo zabavit** a cestujícího dále postihovat podle národních předpisů v daném členském státě.

Účelem opatření je podpořit na celoevropské úrovni **úsilí o potírání závažné trestné činnosti** a posílení bezpečnosti bojem proti praní špinavých peněz, financování terorismu a kriminality.

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/cash_controls/index_en.htm

Vznikne Evropský vízový informační systém

Návrh **nařízení o vízovém informačním systému (VIS) a výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy** byl podpořen Evropským parlamentem. Vzhledem k tomu, že znění nařízení bylo předem dojednané s Radou, bude moci v krátké době vstoupit v platnost.

Vízový informační systém je rozsáhlá databáze, která by měla sloužit k výměně údajů mezi členskými státy o krátkodobých vízech a žádostech o víza od občanů třetích zemí, kteří si **přejí vstoupit do Schengenského prostoru**. Platit by mohl od začátku roku 2009.

Systém si klade za cíl zejména **zlepšit řízení a bezpečnost při vydávání víz** tím, že příslušným orgánům států Schengenské dohody umožní sdílet informace. Tento systém však rovněž přispěje k boji proti terorismu a další závažné trestné činnosti.

Prostřednictvím VIS bude Evropská unie usilovat o **zabránění tzv. „vízových nákupů“**, kdy odmítnutí žadatelé o víza v jedné zemi Schengenského prostoru žádají o vízum v jiné zemi.

Dalšími efekty je **usnadnění boje proti podvodům** a pašování přes vnější hranice či **pomoc při identifikaci osob**, které nespĺňují podmínky pro vstup nebo pobyt v zemích Schengenu.

Osobní údaje z žádostí o vízum uchovávané v novém systému **budou zahrnovat biometrické údaje** (fotografii a otisky prstů) **a písemné informace**, jakými jsou například jméno, adresa a povolání žadatele nebo místo a datum podání žádosti. Dále také jakékoli rozhodnutí odpovědného členského státu vydat, zamítnout, zrušit, odebrat nebo prodloužit vízum. Návrh nařízení zdůrazňuje, že biometrické údaje budou používány za přísně stanovených podmínek.

Ve zvláštních případech a na základě odůvodněné písemné žádosti mohou mít **přístup k údajům obsaženým ve VIS určené orgány členských států a Evropol**.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/019-7569-157-06-23-902-20070606IPR07543-06-06-2007-2007-false/default_cs.htm

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Začneme letos čerpat ze strukturálních fondů Evropské unie?

Ačkoliv aktuální **programovací období Evropské unie začalo již před více než půl rokem** (1.1.2007), české subjekty stále nemají jistotu, kdy budou moci začít čerpat z fondů Evropské unie.

Klíčový dokument definující cíle regionální politiky EU v České republice a celou architekturu nástrojů čerpání ze strukturálních a Kohezního fondu – **Národní strategický referenční rámec (NSRR) – je stále předmětem vyjednávání** mezi českou stranou a Evropskou komisí. Schváleny ještě nebyly ani žádné operační programy (OP), neboť platí pravidlo, že nejdříve musí být schválen zastřešující dokument NSRR a poté teprve jednotlivé OP.

Důvody zpoždění jsou jednoznačně na české straně. Vláda potřebné dokumenty do Bruselu zaslala až v březnu, oficiální vyjednávání se spustila o měsíc později. Ministr pro místní rozvoj Jiří Čunek, jehož resort je odpovědný za koordinaci evropské regionální politiky v ČR a vyjednávání s Evropskou komisí, nejprve očekával **schválení NSRR** v květnu, poté v červnu, nynější verze je **konec července**.

Hlavním problémem, proč se vyjednávání tak vlečou, je údajně příliš složitý systém s **velkým počtem operačních programů** (celkem 24). Ze srovnatelně velkých států jich máme nejvíce (viz tabulka).

Nicméně řídicí orgány OP v případě „bezproblémových“ opatření, u kterých předpokládají, že budou Evropskou komisí hladce schválena, **mohou již vypisovat výzvy k předkládání žádostí o podporu**. Žádosti s projektovými záměry jsou shromažďovány příslušnými implementačními agenturami a jsou připraveny na jejich rychlé schvalování hodnotícími komisemi, až Komise posvědí daný operační program.

Stav vyjednávání NSRR jednotlivými členskými státy

Členský stát	Předložení Komisi	Schválení Komisi	Očekávaný počet OP
Rakousko	31.10.2006	4.4.2007	11
Lotyšsko	3.11.2006		3
Malta	21.11.2006	20.12.2006	2
Maďarsko	24.11.2006	7.5.2007	15
Dánsko	29.11.2006	16.4.2007	2
Polsko	7.12.2006	7.5.2007	21
UK	11.12.2006		22
Litva	12.12.2006	26.4.2007	4
Nizozemsko	18.12.2006	7.6.2007	5
Slovensko	21.12.2006		11
Francie	21.12.2006	4.6.2007	36
Kypr	21.12.2006	7.5.2007	2
Bulharsko	16.1.2007	20.6.2007	7
Německo	23.1.2007	2.5.2007	36
Řecko	26.1.2007	28.3.2007	14
Rumunsko	31.1.2007	25.6.2007	7
Portugalsko	1.2.2007		14
Finsko	2.2.2007		7
Estonsko	5.2.2007		3
Švédsko	5.2.2007		9
Belgie	7.2.2007		10
Španělsko	8.2.2007	7.5.2007	45
Slovensko	16.2.2007	18.6.2007	3
Itálie	2.3.2007		52
ČR	5.3.2007		17
Irsko	5.3.2007		3
Lucembursko	5.3.2007		2

zdroj: Evropská komise, k 25.6.2007, nezahrnuje operační programy v rámci cíle Evropská územní spolupráce

Teoreticky je možné, aby řídicí orgán (dané ministerstvo) nečekal na schválení celého OP Komisí, **vybrané projekty schválil a eventuálně zafinancoval** (v případě zálohového financování) **z vlastních zdrojů**. Pak se však vystavuje riziku, že v případě neschválení operačního programu Komisí nebudou tyto vynaložené prostředky moci být proplaceny ze strukturálních fondů.

Druhým extrémem je přílišná pasivita řídicích orgánů. Ta spočívá v nebezpečí, že pokud v letošním roce nebude dostatečný počet projektů schválen a nezačne se s jejich realizací, **alokace strukturální pomoci na letošní rok částečně propadne**.

Ke konci června odvahu sebralo pouze **ministerstvo průmyslu a obchodu** a **ministerstvo životního prostředí**, které otevřelo vybrané opatření OP Průmysl a inovace, resp. OP Životní prostředí.

Zůstáváme optimisty a věříme, že celý systém čerpání dotací z fondů EU se rozjede ještě letos.

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Zákaz obchodování kožešinou ze psů a koček prošel Evropským parlamentem

Evropský parlament schválil v prvním čtení důležité nařízení, které má **zakázat obchodování s kožešinou ze psů a koček** v celé EU. Poslanci odmítli výjimku, která by povolovala obchodování s kožešinami těchto zvířat, která nebyla „chována nebo utracena pro produkci kožešiny“. Tu obsahoval původní návrh Evropské komise.

Členové Evropského parlamentu se domnívají, že přestože EU nepřísluší soudit kulturní tradice třetích zemí, kde je zvykem chovat psy a kočky pro maso, **neměla by Unie udělovat zvláštní výjimku** z obecného zákazu dovážet psi a kočičí kožešiny.

O problematice prodeje výrobků z kočičích a psích kůží se v evropských institucích diskutuje už čtyři roky. Teprve **v loňském roce předložila Evropská komise legislativní návrh**, který by z trhu tyto kožešiny úplně vyloučil.

Kromě vlastního obchodování s touto komoditou uvnitř Evropské unie **budou zakázány také veškeré dovozy z a vývozy** do třetích zemí.

Během jednání se předem podařilo dosáhnout i dohody s Radou Evropské unie, což znamená, že **nařízení by mělo vstoupit v platnost už 31. prosince 2008**. Poslanci ale museli souhlasit s tím, že se na kožešiny psů a koček určené k „vzdělávacím účelům a účelům preparace“ bude vztahovat speciální výjimka. Formální schválení Radou je pro vstup nařízení v platnost nadále potřeba.

Nařízení je **závazným právním aktem Evropského společenství, který platí přímo**. Není ho třeba provádět prostřednictvím národní legislativy.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/063-7958-169-06-25-911-20070615IPR07883-18-06-2007-2007-false/default_cs.htm

Rada EU schválila kontroverzní nařízení k regulaci cen roamingu, které vstoupilo v platnost dne 30. června. Do konce července mají mobilní operátoři čas na to, aby klientům nabídli tzv. eurotarif. Europoslanci v rámci schvalování návrhu o označování lihovin opravili chybu z minula. Tradiční moravská pálenka ze švestek tak nadále může nést označení slivovice. Podle statistiky Eurostatu mají ze zemí EU nejvyšší minimální mzdu zaměstnanci v Lucembursku, naopak nejnižší v Rumunsku a Bulharsku.

1. ČERVNA

Evropská společenství podepsala smlouvy s Kyrgystánem o leteckých službách: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/94418.pdf

Míra úspor v EU činí 11,0 %, v eurozóně 13,7 %:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE_PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007_MONTH_06/2-01062007-EN-AP.PDF

4. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU k dopravě, telekomunikacím a energetice: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/trans/94464.pdf

5. ČERVNA

Komise navrhuje autonomní sazby kvót pro některé rybářské výrobky: http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/com07_42_en.htm

Vysoká udržitelnost biodiversity v EU: http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=/research/headlines/news/article_07_06_04_en.html&item=Infocentre&artid=4213

6. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/ecofin/&filename=94513.pdf

Evropský parlament projednával budoucnost navigačního systému Galileo: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/057-7414-156-06-23-909-20070604IPR07400-05-06-2007-2007-false/default_en.htm

EK a EIB spustili nový nástroj k financování výzkumu a inovací: <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&lg=en&year=2007&na=na-050607>

7. ČERVNA

Rada EU schválila pravidla k regulaci roamingu: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/94533.pdf

8. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/trans/&filename=94546.pdf2805th

Odhad rozpočtu EP na rok 2008 byl schválen:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/034-7572-157-06-23-905-20070606IPR07546-06-06-2007-2007-false/default_cs.htm

11. ČERVNA

Ambiciozní program Výboru pro klimatické změny Evropského parlamentu: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-7413-155-06-23-911-20070604IPR07399-04-06-2007-2007-false/default_en.htm

12. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/agricult/&filename=94600.pdf

Zelený týden v EU: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/064-7665-162-06-24-911-20070611STO07664-2007-11-06-2007/default_cs.htm

13. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/jha/&filename=94646.pdf

14. ČERVNA

Jak odstranit stávající bariéry na vnitřním trhu Unie? – slyšení v Evropském parlamentu: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/054-7723-155-06-23-909-20070611STO07714-2007-04-06-2007/default_cs.htm

Emise skleníkových plynů v EU v roce 2005 klesly: <http://www.eea.europa.eu/pressroom/newsreleases/eu-greenhouse-gas-emissions-decrease-in-2005>

15. ČERVNA

Kam směřuje evropský fotbal? – zprávy Europarlamentu: http://www.europarl.europa.eu/news/public/focus_page/041-4539-087-03-13-906-20070323FCS04520-28-03-2007-2007/default_cs.htm

Komise vítá rozhodnutí Rady, která posilují posun k dlouhodobému managementu rybolovu: http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/com07_47_en.htm

18. ČERVNA

Předběžný návrh rozpočtu na rok 2008: <http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-en.htmBudget>

19. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU všeobecným záležitostem a vnějším vztahům: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/94804.pdf

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/94803.pdf

Komise zveřejnila dokument k úpravě DPH ve finančních službách: http://ec.europa.eu/taxation_customs/article_2447_en.htm

Statistika Eurostatu - minimální mzdy v EU se pohybují od 90 do 1570 euro za měsíc: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007_MONTH_06/3-18062007-EN-AP.PDF

Minimální měsíční mzda v lednu 2007

	EUR ¹⁾	PPS ²⁾		EUR ¹⁾	PPS ²⁾
Lucembursko	1570	1503	Portugalsko	470	546
Irsko	1403	1141	ČR	288	465
UK	1361	1292	Maďarsko	258	423
Nizozemsko	1301	1244	Polsko	246	389
Belgie	1259	1203	Estonsko	230	362
Francie	1254	1150	Slovensko	217	351
Řecko	668	768	Litva	174	324
Španělsko	666	724	Lotyšsko	172	310
Malta	585	805	Rumunsko	114	204
Slovinsko	522	701	Bulharsko	92	216

Zdroj: Eurostat, 1) přepočteno průměrným devizovým kurzem v prosinci 2006, 2) parita kupní síly – bere v úvahu rozdílnou úroveň cenových hladin

20. ČERVNA

Galileo bez finančních prostředků EU neodstartuje: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/057-7907-169-06-25-909-20070615STO07872-2007-18-06-2007/default_cs.htm

Stav zásob na trhu s ropnými produkty: http://ec.europa.eu/energy/oil/stocks/index_en.htm

21. ČERVNA

Úspěšné hlavní námořní výzkumné projekty: http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=research/transport/news/article_5269_en.html&item=Infocentre&artid=4355

Evropští poslanci chtějí zrušit vývoz a dovoz výrobků ze rtuti do roku 2010: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-7970-169-06-25-911-20070615IPR07898-18-06-2007-2007-false/default_en.htm

22. ČERVNA

Europoslanci se dohodli na novelizaci směrnice týkající se destilátů: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/063-2627-030-01-05-911-20070131STO02626-2007-30-01-2007/default_cs.htm

25. ČERVNA

Závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady v Bruselu: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=CS/ec/&filename=94952.pdf

Parlament a Rada se dohodly na Třetím železničním balíčku: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/062-7943-169-06-25-910-20070618IPR07942-18-06-2007-2007-false/default_en.htm

Předběžný návrh novely rozpočtu EU na rok 2007: http://ec.europa.eu/budget/documents/annual_budgets_reports_accounts_en.htm#budget_2007

26. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU pro konkurenceschopnost: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/intm/&filename=94967.pdf

27. ČERVNA

EIF a Řecko podepsali první Smlouvu o financování v rámci programu JEREMIE:

<http://www.eif.europa.eu/news/press/press.asp?press=131>

Předvstupní ekonomické programy kandidátských zemí: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_papers/2007/occasionalpapers31_en.htm

28. ČERVNA

Regulace roamingu vstoupí v platnost 30.6. ve všech 27 zemích EU: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/008-8367-178-06-26-901-20070626IPR08366-27-06-2007-2007-true/default_cs.htm

EP se sešel na mimořádném zasedání k závěrům německého předsednictví a výsledkům červnového zasedání Evropské rady: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/008-8364-178-06-26-901-20070626IPR08363-27-06-2007-2007-true/default_cs.htm

Spotřební daň u alkoholu by mohla stoupnout o 4,5 %: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/042-8250-177-06-26-907-20070625IPR08231-26-06-2007-2007-false/default_en.htm

29. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU pro konkurenceschopnost: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/envir/&filename=95033.pdf

Statistika Eurostatu: Počet nocí strávených turisty v hotelu vzrostl v roce 2006 o 4,7 %:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007_MONTH_06/4-29062007-EN-BP.PDF

Evropský sociální fond slaví 50 let: http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=267

Ačkoliv školáci si v červenci již užívají zasloužené prázdniny, dovolená čeká většinu klíčových evropských institucí až v srpnu. Přesto červenec v evropském integračním kontextu většinou nebývá měsícem plným nejrůznějších setkání a převratných událostí. Za zmínku stojí určitě zasedání Ecofinu, které by mělo definitivně posvětit vstup Kypru a Malty do eurozóny. Tento krok je široce očekáván. Neznámou zatím zůstává, jaký přepočítavací koeficient bude stanoven pro dosavadní měny obou zemí.

Zasedání klíčových institucí EU

5.7.2007	Guimarães, Portugalsko
- Neformální zasedání ministrů práce a sociálních věcí	
9.-10.7.2007	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)	
13.7.2007	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)	
16.-17.7.2007	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu	
19.-21.7.2007	Lisabon, Portugalsko
- Neformální zasedání ministrů pro konkurenceschopnost	
23.-24.7.2007	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem	

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Zelená kniha k retailovým finančním službám na vnitřním trhu	DG MARKT	16.7.2007
Problematika akcionářských práv	DG MARKT	27.7.2007
Etické kodexy v oblasti služeb	DG MARKT	30.7.2007
Zelená kniha k použití tržních nástrojů pro ochranu ŽP	DG TAXUD	31.7.2007
Konzultace k omezení hlučnosti železniční dopravy	DG TREN	31.7.2007
Zelená kniha k Evropskému výzkumnému prostoru	DG RTD	31.8.2007
Mobilita spotřebitele ve vztahu k bankovním účtům	DG MARKT	1.9.2007

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

V aktuálním tématu červencového Měsíčníku EU aktualit se zaměřujeme na nástroje strukturální a kohezní politiky Evropské unie ve vztahu k pěti středo- a východoevropským členským zemím a jejich efekty na konvergenční proces. Nejbohatší z těchto států je Slovinsko. Nejdále ve vyjednávání s Evropskou komisí o podobě operačních programů pro současné začínající programovací období jsou kromě něj ještě Maďarsko a Polsko, které již mají schválen Národní strategický referenční rámec.

KONVERGENČNÍ PROCES VE STŘEDNÍ EVROPĚ A STRUKTURÁLNÍ OPERACE EU

KONVERGENCE A PŘÍSTUPY KE STRUKTURÁLNÍM OPERACÍM V ZEMÍCH V-5

Za země V-5 budeme považovat pět zemí střední Evropy, zahrnující Polsko, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko a Českou republiku. Předmětem příspěvku je zaměřit se na vybrané veličiny, charakterizující konvergenční proces, a tyto dát do souvislosti s aplikací strukturálních operací Evropské unie v období reálného začátku nového programovacího období.

Z pohledu reálného meziročního růstu HDP i z pohledu vývoje ukazatele HDP na obyvatele je v regionu střední Evropy viditelný proces konvergence ve vztahu k průměru EU-25.

Konvergenční hra je determinována celou řadou faktorů, jež se projevují v podobě velmi vysoké míry investic, silného růstu domácí spotřeby a v řadě případů zemí střední Evropy i vysokou mírou své ekonomické otevřenosti, doprovázené velmi pozitivními výsledky obchodní bilance a zlepšováním běžného účtu.

Tabulka: reálný růst HDP (%; harmonizovaný)

	2003	2004	2005
Česká republika	3,6	4,2	6,1
Polsko	3,8	5,3	3,2
Maďarsko	4,1	4,9	4,2
Slovensko	4,2	5,4	6,0
Slovinsko	2,7	4,4	4,0
EU-25	1,3	2,4	1,7

zdroj: Eurostat

Ze srovnání je zřejmé, že všechny země střední Evropy bez výjimky vykazují v harmonizované, srovnatelné podobě tempa růstu násobně převyšující průměrný hospodářský růst EU před posledním rozšířením. Z pohledu reálného konvergenčního procesu je tak zcela patrný proces přibližování reálné ekonomické výkonnosti nových členských zemí západní Evropě.

Tabulka: vývoj ukazatele HDP na obyvatele (EU-25 = 100)

	2003	2004	2005
Česká republika	68,3	70,5	73,8
Polsko	46,9	48,7	49,8
Maďarsko	60,1	60,9	61,4
Slovensko	51,9	52,9	55,0
Slovinsko	75,9	79,2	80,6

zdroj: Eurostat

Na straně druhé však, prostor pro toto přibližování je stále ještě značný. Nejvyspělejší ze srovnávaných zemí – Slovinsko – ztrácí na průměr EU v relativním vyjádření stále ještě téměř jednu pětinu úrovně imaginárně průměrné evropské ekonomiky. Má v těsném závěsu Českou republiku, která ve srovnávaném období učinila výrazný posun vpřed a při hypotetickém zahrnutí kompletní EU-27 za rok 2006 se již velmi přiblížila hodnotě 80 % průměru EU.

Tabulka: vývoj deficitu běžného účtu k HDP (%)

	2003	2004	2005
Česká republika	-6,5	-6,3	-2,7
Polsko	-2,1	-4,2	-2,2
Maďarsko	-7,9	-8,4	-6,8
Slovensko	-2,1	-2,5	-7,9
Slovinsko	-0,8	-2,6	-2,0

zdroj: Eurostat

Projevem reálné konvergence je pak i vývoj vnější bilance, měřené například poměrem bilance běžného účtu k HDP. V případě všech srovnávaných zemí je tato bilance a tudíž i poměr záporný. V řadě případů je však schodek bilance běžného účtu dominantně vyvolán schodkem bilance výnosů, tedy přesunem podstatné části zisků a ostatních typů příjmů přímých zahraničních investorů, působících v těchto zemích, zpět do svých mateřských zemí. Na straně druhé v případě výkonové bilance (tedy bilance vývozu a dovozu zboží a služeb) se například Česká republika dostala hned po vstupu do EU do velmi výrazného přebytku, na rozdíl od jiných zemí regionu (například Maďarska).

Jako podpůrný, nicméně nezanedbatelný faktor v této konvergenční hře, vedle tuzemských nástrojů hospodářské politiky (například politika investičních pobídek, podpora rozvoje výzkumu a vývoje a zefektivnění technologického transferu apod.), existuje možnost využívání nejruznějších fondů EU, dominantně v tomto programovacím období 2007 – 2013 reprezentovaných Evropským fondem regionálního rozvoje a Evropským sociálním fondem (v souhrnu: Strukturálními fondy) a Kohezním fondem.

Každá ze zemí V-5 volila jak v období 2004 – 2006, tak v období 2007 – 2013 jinou strategii, v jejím rámci jiné priority, volba Operačních programů byla rozdílná a rovněž celková alokovaná částka, kterou měly a mají k dispozici, se liší. Bez ohledu na tyto odlišnosti lze však tvrdit, že ve všech zemích

bez výjimky došlo k podstatnému navýšení alokací v nynějším programovacím období v porovnání s minulým, že řešení projektů s podporou fondů EU se stalo masovou záležitostí a že během tohoto období se ukazatel HDP na obyvatele více či méně zvyšoval. Na straně druhé však dosavadní příspěvek strukturálních opatření tomuto reálnému konvergenčnímu

procesu je zatím obtížně vyčíslitelný, zejména s ohledem na dosud krátký časový úsek.

Od počátku ledna začalo platit nové programovací období pro provádění strukturálních operací v rámci regionální politiky EU. Je samozřejmé, že toto období není podstatně pouze pro realizaci významných projektů v rámci České republiky, ale že i zbývajících 26 členských států bude v jeho průběhu rovněž využívat možností, které jim tyto strukturální operace nabízejí. Vzhledem k tomu, že míra sociálně-ekonomického rozvoje jednotlivých členských států rozšířené EU-27 je významně odlišná, jsou odlišné i jejich jednotlivé priority, konkrétní nástroje, jejichž prostřednictvím budou strukturální operace prováděny a v neposlední řadě i celkové finanční alokace, s nimiž budou moci jednotlivé členské státy počítat.

Předmětem následujícího příspěvku pak bude provedení zevrubného srovnání celkového objemu alokovaných prostředků pro jednotlivé členské státy ze skupiny V-5 a jejich základní rozdělení, odrážející výchozí kritérium regionální politiky EU, tj. výše ukazatele HDP na obyvatele jako základní jednotky pro měření sociálně-ekonomické prosperity a vyspělosti jednotlivých členských států.

VÝŠE ALOKACÍ A JEJICH ROZDĚLENÍ V SOULADU SE ZÁKLADNÍM KRITÉRIEM

Pohled na výši alokací v jednotlivých členských zemích říká, že nové členské země, které rozšířily EU v letech 2004 a 2007, se podílejí na přerozdělení velmi podstatné části celku, věnovaného na strukturální operace a kohezní politiku. Dvanáct čerstvých či nedávných nováčků se na celkové částce převyšující 347 mld. euro podílí 51,3 %; suverénně nejvíce pak největší Polsko, jehož alokace na celé programovací období 2007 – 2013 činí téměř 67,3 mld. EUR; ze skupiny nových členských zemí pak s odstupem na druhém místě je Česká republika (26,7 mld. EUR), těsně následovaná Maďarskem (25,3 mld. EUR).

Alokace České republiky je čtvrtá nejvyšší v celé EU a poměrně viditelně převyšuje všechny kvalitativně i kvantitativně

srovnatelné země; je vyšší než u velikostně srovnatelného a méně rozvinutého Maďarska; totéž v ještě větší míře platí v porovnání s Portugalskem. Řecko je sice prozatím těsně před námi při hodnocení ekonomické vyspělosti, avšak jeho alokace je již o více než čtvrtinu nižší než naše.

Velikostně srovnatelné, avšak výrazně bohatší země západní, resp. severní Evropy (Belgie, Rakousko, Švédsko i o poznání větší Nizozemsko) mají alokaci v průměru jen na nějakých 7 % té naší.

V souhrnu lze říci, že v rámci celé EU je alokace České republiky podle všech relevantních hledisek pro programovací období 2007 – 2013 značně výhodná.

Indikativní alokace v mld. euro v běžných cenách

	Konvergence			Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		Evropská územní spolupráce	CELKEM
	Kohezní fond	Konvergence	Statistický phasing out	Phasing-in	Konkurenceschopnost		
Česká republika	8,819	17,064			0,419	0,389	26,692
Maďarsko	8,642	14,248		2,031		0,386	25,307
Polsko	22,176	44,377				0,731	67,284
Slovensko	3,899	7,013			0,449	0,227	11,588
Slovinsko	1,412	2,689				0,104	4,205
Celková alokace EU-27	69,578	199,322	13,955	11,409	43,556	8,723	347,410

POROVNÁNÍ ALOKACÍ MEZI PROGRAMOVACÍMI OBDOBÍMI 2007-2013 A 2000-2006

Až zevrubné porovnání alokací jednotlivých členských zemí ve dvou po sobě následujících programovacích obdobích nám dá jasnou odpověď na otázku, zda se finanční operace na strukturální opatření a kohezní politiku v čase přesouvají směrem na východ EU. Je to jednoznačné ANO!!! Z 10 nových členských zemí, které mohly využívat díky načasování svého vstupu jen menší část z ukončeného programovacího období, si v období, které právě začalo, bez výjimky všechny významně polepšily a všechny z nich několikanásobně.

Současně pak všechny země EU-15 mají své alokace v programovacím období 2007 – 2013 viditelně nižší v porovnání s obdobím předchozím. V absolutní částce je to nejpatrnější v případě Španělska, jehož nynější alokace na celé programovací období je o více než 20 mld. EUR ve srovnatelných cenách nižší, než v období předchozím. Relativně pak je největší redukce zřejmá v případě Irska, které se právě v období minulého využívání strukturální operací přeměnilo ze země průměrně ekonomicky vyspělé v rámci EU-15 na úroveň druhé nejbohatší země EU; nová irská alokace tak nyní činí na srovnatelné bázi jen necelých 20 % alokace z období 2000 – 2006.

Česká republika

Alokace pro období 2000 – 2006 (v mil. EUR; ceny roku 2004)		Alokace pro období 2007 – 2013 (v mil. EUR; ceny roku 2004)	
Kohezní fond	926	Kohezní fond	7.810
Cíl 1	1.251	Konvergence	15.111
Cíl 2	70	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	372
Cíl 3	58		
Komunitární iniciativy	99	Evropská územní spolupráce	345
Celkem	2.404	Celkem	23.638

Českou republiku lze právem zařadit mezi vítěze při určování alokačního rámce. Srovnávací pozice je jednoznačně výhodná jak v rámci časového srovnání, tak ve vztahu k relevantně srovnatelným zemím. V porovnání na jednoho obyvatele si Česká republika vyjednala největší finanční alokaci.

NUTS 2	HDP na obyvatele EU-27 = 100 (2004)	HDP na zaměstnanou osobu	Průměrný meziroční růst HDP 1995 - 2004	Zaměstnanost podle sektorů		
				zemědělství	průmysl	služby
Praha	157,1	55,1	3,8	0,6	20,1	79,3
Střední Čechy	69,9	35,5	3,8	4,1	38,0	57,9
Jihozápad	69,6	32,5	2,0	5,0	43,6	50,6
Severozápad	60,7	30,9	0,3	2,7	41,2	56,1
Severovýchod	63,7	30,5	1,5	4,0	46,6	49,4
Jihovýchod	67,4	32,7	1,9	6,0	40,6	53,4
Střední Morava	59,8	30,1	1,3	4,9	43,2	51,9
Moravskoslezsko	61,1	33,4	1,2	3,1	42,6	54,3
Česká republika	75,2	35,7	2,2	4,0	39,5	56,5

Zdroj: Evropská komise

Česká republika potvrzuje příznivou růstovou trajektorii ve zlepšené ekonomické struktuře, nicméně s relativně vysokým podílem zpracovatelského průmyslu na zaměstnanosti. Současně však ekonomická pozice Prahy je zcela dominantní.

Maďarsko

Maďarsko lze rovněž bezpochyby zařadit mezi „vítěze“ při porovnání celkových výší alokací. V porovnání s obdobím 2004 – 2006 se jeden maďarský region zařadil do stupně phasing-in; zbývající část země pak zůstává v rámci základního kritéria cíle Konvergence, na který přichází i nejvíce prostředků.

Alokace pro období 2000 – 2006 (v mil. EUR; ceny roku 2004)		Alokace pro období 2007 – 2013 (v mil. EUR; ceny roku 2004)	
Kohezní fond	1.101	Kohezní fond	7.570
Cíl 1	1.639	Konvergence	12.622
		Phasing-in	1.860
Komunitární iniciativy	97	Evropská územní spolupráce	343
Celkem	2.837	Celkem	22.395

Maďarsko potvrzuje pověst velmi slušně a homogenně rostoucí země s příznivou ekonomickou strukturou, vycházející nicméně z relativně nízkého základu a stále se značnými regionálními rozdíly.

NUTS 2	HDP na obyvatele EU-27 = 100 (2004)	HDP na zaměstnanou osobu	Průměrný meziroční růst HDP 1995 - 2004	Zaměstnanost podle sektorů		
				zemědělství	průmysl	služby
Közép-Magyarország	101,6	56,8	5,0	1,3	24,3	74,4
Közép-Dunántul	61,1	41,6	5,5	4,6	43,1	52,3
Nyugat-Dunántul	66,8	40,7	5,2	5,3	39,2	55,4
Del-Dunántul	45,6	33,7	3,2	7,9	32,7	59,3
Eszak-Magyarország	42,5	35,2	3,6	3,9	37,3	58,8
Eszak-Alfold	41,9	32,7	4,0	7,0	32,3	60,7
Del-Alfold	44,2	31,8	2,9	9,9	33,2	56,9
Maďarsko	64,0	42,8	4,5	4,9	32,5	62,7

Zdroj: Evropská komise

Polsko

Alokace pro období 2000 – 2006 (v mil. EUR; ceny roku 2004)		Alokace pro období 2007 – 2013 (v mil. EUR; ceny roku 2004)	
Kohezní fond	4.134	Kohezní fond	19.513
Cíl 1	6.721	Konvergence	39.388
Komunitární iniciativy	347	Evropská územní spolupráce	648
Celkem	11.202	Celkem	59.549

Díky své velikosti je absolutním vítězem z pohledu navýšení celkové částky Polsko, které si oproti předchozímu období polepší za celé programovací období o téměř 50 mld. EUR. Veškerá strukturální pomoc se koncentruje na využití prostředků z kohezního fondu a na zajištění prvního, konvergenčního cíle. Téměř zanedbatelný podíl alokace je zaměřen na evropskou územní spolupráci.

NUTS 2	HDP na obyvatele EU-27 = 100 (2004)	HDP na zaměstnanou osobu	Průměrný meziroční růst HDP 1995 - 2004	Zaměstnanost podle sektorů		
				zemědělství	průmysl	služby
Lodzkie	46,7	26,4	4,3	16,8	31,0	52,2
Mazowieckie	76,8	37,6	6,2	15,9	21,7	62,4
Malopolskie	43,4	25,6	4,2	23,1	27,9	49,0
Slaskie	57,0	34,1	3,5	4,3	38,8	56,8
Lubelskie	35,2	20,9	2,7	35,9	19,3	44,8
Podkarpackie	35,4	21,3	3,5	25,6	28,3	46,0
Swietokrzyskie	39,3	22,6	4,0	33,2	22,5	44,2
Podlaskie	37,9	23,4	3,9	34,4	20,7	44,9
Wielkopolskie	54,5	29,5	5,9	16,5	34,8	48,8
Zachodniopomorskie	47,2	32,0	2,8	10,2	28,2	61,7

Lubuskie	45,4	31,2	3,5	11,4	31,9	56,7
Dolnoslaskie	51,7	32,6	3,7	8,5	33,0	58,4
Opolskie	43,6	30,4	2,8	18,2	31,6	50,3
Kujawsko-Pomorskie	45,4	28,4	3,2	17,2	32,4	50,5
Warminsko-Mazurskie	39,4	28,3	4,0	16,4	30,4	53,2
Pomorskie	49,6	31,8	4,0	11,7	30,5	57,8
Polsko	50,7	29,9	4,3	17,4	29,2	53,4

Zdroj: Evropská komise

Ekonomická struktura Polska potvrzuje mimořádně vysoký podíl zemědělství na celkové zaměstnanosti a relativně nízký podíl služeb. To potvrzuje skutečnost, že Polsko je agrární velmocí celé Evropy. Statistika Evropské komise také dokazuje, že některé polské regiony patří mezi nejchudší v celé Evropské unii, když pět z nich nedosahuje z hlediska ukazatele HDP na obyvatele ani polovinu průměrné evropské úrovně.

Slovensko

Alokace pro období 2000 – 2006 (v mil. EUR; ceny roku 2004)		Alokace pro období 2007 – 2013 (v mil. EUR; ceny roku 2004)	
Kohezní fond	564	Kohezní fond	3.424
Cíl 1	838	Konvergence	6.215
Cíl 2	36	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	398
Cíl 3	44		
Komunitární iniciativy	62	Evropská územní spolupráce	202
Celkem	1.544	Celkem	10.239

I obrázek našeho východního souseda je poměrně typický a opakovaný v případě zemí, kde ekonomická vyspělost metropole výrazně převyšuje tu ve zbývajících částech země. Takže tudíž i Bratislavský kraj se již zařadil do skupiny nejrozvinutějších regionů celé EU a zbytek Slovenska je jednotně znázorněn červenou barvou konvergenčního cíle. Slovensko tak naprosto kopíruje strukturu rozdělení strukturálních operací, jež existuje v České republice, navíc s téměř totožnými trendy změn.

NUTS 2	HDP na obyvatele EU-27 = 100 (2004)	HDP na zaměstnanou osobu	Průměrný meziroční růst HDP 1995 - 2004	Zaměstnanost podle sektorů		
				zemědělství	průmysl	služby
Bratislavský	129,3	45,4	3,4	1,3	24,8	73,8
Západné Slovensko	52,7	31,5	4,0	5,2	42,8	52,0
Středné Slovensko	46,7	30,2	3,9	6,3	39,6	54,1
Východné Slovensko	42,3	29,3	3,8	4,6	40,1	55,3
Slovensko	56,7	33,3	3,8	4,7	38,8	56,4

Zdroj: Evropská komise

Tabulka současně jasně znázorňuje dvojkolejnost reálného ekonomického vývoje Slovenska, představovanou na jedné straně Bratislavou, na straně druhé pak zbytkem země. Bratislavský region vyprodukuje v přepočtu na jednoho obyvatele více přidané hodnoty (vyjádřeno HDP přepočtené podle parity kupní síly, nikoliv devizového kurzu) než průměrný občan celé Evropské unie. Zároveň je zde velice nízký podíl zemědělství a naopak nadprůměrně silný sektor služeb.

Slovensko

Alokace pro období 2000 – 2006 (v mil. EUR; ceny roku 2004)		Alokace pro období 2007 – 2013 (v mil. EUR; ceny roku 2004)	
Kohezní fond	187	Kohezní fond	1.236
Cíl 1	207	Konvergence	2.401
Komunitární iniciativy	29	Evropská územní spolupráce	92
Celkem	423	Celkem	3.729

Téma

Svým způsobem zajímavost nabízí i pohled na regionální vyspělost Slovinska, jež je patrná při první osobní návštěvě této země a kontrastuje s většinou postkomunistických zemí: slovinský regionální rozvoj je velmi vyrovnaný, prostý podstatných rozdílů mezi městy a venkovem. Slovinsko z hlediska klasifikace pro účely regionální politiky EU představuje jeden jediný NUTS 2, který je zařazen v nejslabší regionální kategorii konvergence.

NUTS 2	HDP na obyvatele EU-27 = 100 (2004)	HDP na zaměstnanou osobu	Průměrný meziroční růst HDP 1995 - 2004	Zaměstnanost podle sektorů		
				zemědělství	průmysl	služby
Slovinsko	83,3	58,0	3,9	9,1	37,1	53,8

Zdroj: Evropská komise

STRUKTURA OPERAČNÍCH PROGRAMŮ NA OBDOBÍ 2007 AŽ 2013

V těchto měsících dochází k dotváření podoby jednotlivých strategických nástrojů pro využívání strukturálních operací EU rovněž v zemích V-5. Schvalovací procedura v případě Národních strategických referenčních rámců a operačních programů dosáhla téměř finálního cíle.

Právě v průběhu května a června došlo v případě tří ze srovnávaných zemí (Polsku, Maďarsku a Slovinsku) k výraznému dílčímu úspěchu: jejich NSRR byly schváleny Evropskou komisí a tudíž v následném čase se pozornost jejich vyjednávačů může zaměřit na jednotlivé Operační programy.

Tato tabulka na straně jedné může potvrdit fakt, který je sdělovacími prostředky neprozřetelně šířen déle, než si zaslouží – a sice zpoždění schvalovacího procesu NSRR (ke konci června byl NSRR schválen již u 15 členských zemí; pro srovnání, na konci dubna jich bylo jen pět; pokrok v této věci byl v průběhu dvou minulých měsíců velmi výrazný).

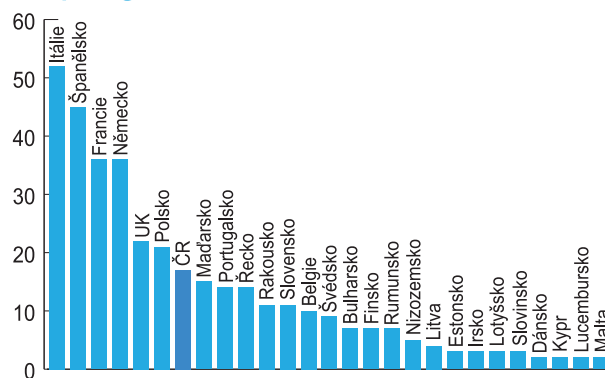
Mezi čekateli na schválení tohoto strategického dokumentu tak vedle České republiky a Slovenska jsou Belgie, Estonsko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Lucembursko, Portugalsko, Finsko, Švédsko a Velká Británie.

Tabulka na straně druhé odhaluje bůhvíjak šířenou nepravdu o tom, že Česká republika má suverénně nejvyšší počet navržených operačních programů. Tato teze možná částečně platí při srovnání mezi srovnatelně velkými zeměmi, ale při porovnání OP, financovaných v rámci prvních dvou cílů strukturální a kohezní politiky (tedy bez finančně méně velkorysé Evropské územní spolupráce, v níž máme navrženo

sedm Operačních programů), se český počet 17 nikterak výrazně neliší od maďarských 15 či slovenských 11 (přičemž Slovensko je populačně poloviční zemí v porovnání s Českou republikou). Polský počet OP pak již převyšuje dvacítku a jedinou zemí s výrazně menším počtem OP je tak Slovinsko.

Podíváme-li se na další země EU mimo V-5, v rámci srovnatelných prvních dvou cílů (bez územní spolupráce) navrhuje například Německo 36 operačních programů, Španělsko 45, Francie 30, Portugalsko 14, či Velká Británie 19, resp. 21.

Očekávaný počet operačních programů v období 2007–2013

Zdroj: Evropská komise, kromě OP v rámci cíle Evropská územní spolupráce

Postup schvalování klíčových dokumentů evropské regionální politiky

	Datum předložení NSRR Komisi	Datum schválení NSRR	Počet OP financovaných z ERDF a CF	Počet OP financovaných z ESF	Celkový počet schválených OP
ČR	5.3. 2007	dosud neschváleno	14	3	0
Polsko	7.12. 2006	7.5. 2007	20	1	0
Maďarsko	24.11. 2006	7.5. 2007	13	2	0
Slovensko	21.12. 2006	dosud neschváleno	9	2	0
Slovinsko	16.2. 2007	18.6. 2007	2	1	0

Zdroj: Evropská komise

Země pod lupou

Nizozemsko představuje dlouhodobě jednu z ekonomicky nejvyspělejších zemí Evropské unie, společně s Rakouskem a Dánskem v poslední době již téměř tradičně obsazující bronzový stupínek v této kategorii, za Lucemburskem a Irskem. Právě tato, jedna ze zakládající šestice členských států tehdejšího Evropského hospodářského společenství, je aktuální Zemí pod lupou.

NIZOZEMSKO

Základní ukazatele

typ vlády/hlava státu:	konstituční monarchie/ královna Beatrix
velikost území (podíl v EU)	41 526 km ² (0,96%)
počet obyvatel (podíl v EU)	16 334 210 (3,31%)
věková struktura obyvatel	0-14 let: 18,5%; 15-64 let: 67,5%; nad 65 let: 14,0%
etnická a národnostní struktura	83% Holanďané, 17% ostatní
HDP celkem (podíl v EU)	527,92 mld. EUR (4,58%)
HDP per capita v PPS	125,4% průměru EU-25
sektorová struktura HDP	zemědělství: 2,3%; průmysl a stavebn.: 24,6%, služby: 73,1%
průměrná inflace	1,7%
průměrná nezaměstnanost	3,9%
růst HDP	2,9%
saldo státního rozpočtu	+0,6% HDP
veřejný dluh	48,7% HDP
počet NUTS2, nejbohatší a nejchudší NUTS2 (dle HDP per capita v PPS vůči EU)	12 NUTS2; Utrecht 157,7%; Flevoland 96,4%

pozn.: ekonomické ukazatele v roce 2006, zdroj: EU, CIA

Komentář

Nizozemsko představuje zemi, která pro mnoho z těch, kteří v ní žijí, znamená spokojený domov a pro ještě více těch, kteří tam nežijí, jakousi vysněnou rezidenční destinaci. I díky velmi liberálnímu právnímu, která tam panují, a vysoké míře tolerance, kterou tamní obyvatelé oplývají. Tento obraz, doplněný koloritem miliard tulipánových květů, stovek větrných mlýnů, tisíců kilometrů kanálů a cyklistických stezek, či charakteristickou architekturou neomítnutých cihel, by pak dotvářel naznačenou idylu.

Tato idyla či povědomí tolerantní a přitom bezpečné země však vzalo částečně za své v nedávných letech této dekadý následkem dvou mediálně značně probíraných vražd, jež vzbudily celosvětovou pozornost; nejprve profesora Pima Fortuyna, v té době nejpopulárnějšího nizozemského politika, jež do voleb kandidoval za jím krátce předtím vytvořenou pravicově-konzervativní politickou formaci (přičemž se těchto voleb v roce 2002 již nedomáhal, neboť jeho vražda byla spáchána téměř v jejich předvečer), poté pak režiséra Theo van Gogha, jež upozornil na okolnosti života menšin v Nizozemsku žijících a na vztah většinové společnosti k nim.

Přes tyto kaňky je nicméně Nizozemsko a jeho obyvatelé nesmírně sympatické pro svoji otevřenost (jak obchodní, tak cestovatelskou, když vozidla s charakteristickými žluto-černými registračními značkami a označením NL najdeme skutečně i v nejzapadlejších končinách většiny evropských zemí), přirozenost a slušnost i velmi vysokou kulturnost a

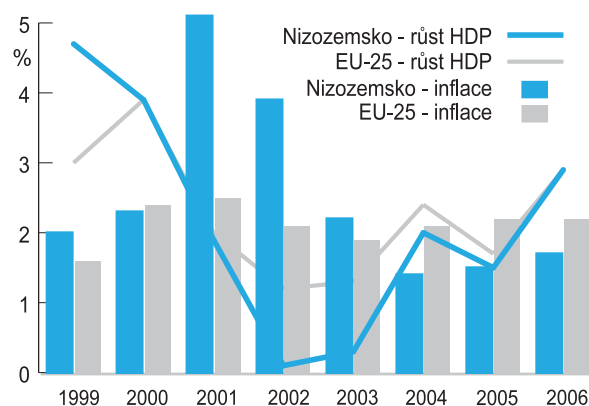
sportovní duch (projevující se mj. v excelentních fotbalistech, cyklistech, rychlobruslařích či plavcích).

Nizozemsko rovněž sehrálo několik velmi podstatných partů v průběhu integrace EU. Nejenom, že zrod uskupení Benelux podstatně přispěl ve vzniku Evropských společenství v průběhu 50. let, ale podstatně nedávněji souvisejí s Nizozemskem minimálně tři velmi klíčové události: na samém počátku 90. let se v nostickém jihonizozemském městě Maastricht konal patrně nejznámější evropský summit, na jehož půdě byl posvěcen název Evropská unie jako odraz vyšší kvality dosažené integrace – v ekonomické oblasti pak EU přinesla zřejmě největší evropskou inovaci posledních minimálně desetiletí, a sice rozhodnutí o společné evropské měně (jež tehdy ještě zdaleka nenesla své nynější jméno euro). Druhá událost není tolik připomínána, neb není tak ojedinělá: Amsterdamská smlouva z konce 90. let je inovovanou verzí zakládající smlouvy o ES, která částečně reflektovala proces rozšiřování EU, ale institucionální problém zdaleka nevyřešila. A konečně třetí příspěvek Nizozemců bylo „NE“ návrhu ústavní smlouvy z června 2005.

Nizozemsko disponuje velmi silnou a velmi otevřenou ekonomikou, s řadou velkých nadnárodních korporací nizozemského původu. Ekonomická výkonnost se v současné době nicméně opírá spíše o stabilitu a zajišťování kvalitativních charakteristik, než o další zvyšování ekonomické dynamiky. Růst HDP je nevýrazný, v kontextu ekonomické aktivity průměru zemí euro-zóny; zato však inflace je velmi nízká, nezaměstnanost tradičně také (s úrovní lehce nad 3 % dokonce jasně nejnižší v celé EU), fiskální disciplína velmi slušná, když redukce rozpočtového schodku k HDP zemi v tomto ohledu velmi prospěla. Navíc, nedávno se Nizozemsko připojilo již k většině zemí EU-15 a i ono umožnilo vstup pracovníků ze zemí EU-8 (modifikované skupiny nováčků) na svůj trh práce bez dodatečných omezení.

Vývoj inflace a růstu HDP

Zdroj: Eurostat

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	III-07	IV-07	V-07	III-07	IV-07	V-07
Belgie	3,0	1,1	3,1	3,6	2,5	2,3	7,5	7,5	7,4	1,8	1,8	1,3
Bulharsko	6,6	6,2	6,1	-6,6	-12,0	-15,8	7,5	7,4	7,2	4,4	4,4	4,5
ČR	4,2	6,1	6,1	-6,3	-2,7	-4,1	5,7	5,8	5,7	2,1	2,7	2,4
Dánsko	2,1	3,1	3,1	3,1	3,6	2,5	3,4	3,3	3,3	1,9	1,7	1,7
Německo	1,2	0,9	2,7	3,9	4,2	4,7	7,0	6,7	6,6	2,0	2,0	2,0
Estonsko	8,1	10,5	11,4	-12,5	-11,1	-14,2	5,0	5,1	5,2	5,6	5,6	5,9
Irsko	4,3	5,5	6,0	-1,0	-3,1	-3,3	4,0	4,0	4,1	2,9	2,9	2,7
Řecko	4,7	3,7	4,3	-9,5	-9,2	-11,4	8,6	n/a	n/a	2,8	2,6	2,6
Španělsko	3,2	3,5	3,9	-5,9	-7,5	-8,5	8,2	8,2	8,2	2,5	2,5	2,4
Francie	2,3	1,2	2,0	-0,6	-2,1	-2,0	8,8	8,8	8,7	1,2	1,3	1,2
Itálie	1,2	0,1	1,9	-0,5	-1,2	-2,0	6,2	n/a	n/a	2,1	1,8	1,9
Kypr	4,2	3,9	3,8	-5,0	-5,6	-5,9	4,2	4,2	4,2	1,4	1,6	1,9
Lotyšsko	8,7	10,6	11,9	-12,9	-12,6	-21,1	6,1	6,0	5,9	8,5	8,8	7,8
Litva	7,3	7,6	7,5	-7,5	-6,9	-10,7	4,7	5,0	4,9	4,8	4,9	5,0
Lucembursko	3,6	4,0	6,2	11,8	11,1	8,6	4,9	4,9	4,8	2,4	2,5	2,3
Maďarsko	4,9	4,2	3,9	-8,4	-6,8	-5,9	7,4	7,6	7,7	9,0	8,7	8,4
Malta	0,4	3,0	2,9	-6,4	-8,3	-6,3	6,6	6,4	6,5	0,5	-1,1	-1,0
Nizozemí	2,0	1,5	2,9	8,6	7,1	9,9	3,4	3,3	3,2	1,9	1,9	2,0
Rakousko	2,4	2,0	3,1	2,1	2,9	3,7	4,4	4,4	4,4	1,9	1,8	2,1
Polsko	5,3	3,5	6,1	-4,4	-1,7	-2,3	10,6	10,7	10,5	2,4	2,2	2,3
Portugalsko	1,3	0,5	1,3	-8,0	-9,6	-9,8	8,0	8,0	7,9	2,4	2,8	n/a
Rumunsko	8,5	4,1	7,7	-5,0	-8,7	-10,3	7,7	7,2	7,3	3,7	3,8	3,9
Slovinsko	4,4	4,0	5,2	-2,6	-2,0	-2,7	5,1	5,2	5,1	2,6	2,9	3,1
Slovensko	5,4	6,0	8,3	-2,5	-7,9	-7,7	11,1	10,8	10,8	2,1	2,0	1,5
Finsko	3,7	2,9	5,5	7,7	4,9	5,9	6,9	6,7	6,6	1,6	1,5	1,3
Švédsko	4,1	2,9	4,4	6,5	5,8	7,0	6,4	6,2	6,2	1,6	1,6	1,2
Velká Británie	3,3	1,9	2,8	-1,6	-2,4	-3,4	5,4	n/a	n/a	3,1	2,8	2,5
EU	2,5	1,7	3,0	0,2	-0,5	-0,7	7,1	7,1	7,0	2,3	2,2	2,1

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2003	2004	2005
Belgie	0,0	-2,3	0,2	94,3	93,2	89,1	119,3	118,0	117,7	105,6	104,8	104,7
Bulharsko	2,2	1,9	3,3	37,9	29,2	22,8	32,4	33,7	35,0	40,5	41,2	42,7
ČR	-2,9	-3,5	-2,9	30,7	30,4	30,4	72,1	73,6	75,9	54,0	54,5	57,8
Dánsko	2,0	4,7	4,2	44,0	36,3	30,2	119,4	121,7	122,0	140,2	138,6	138,3
Německo	-3,7	-3,2	-1,7	65,7	67,9	67,9	111,1	109,9	110,2	104,8	103,9	103,1
Estonsko	2,3	2,3	3,8	5,2	4,4	4,1	53,4	59,7	65,0	61,7	62,3	63,6
Irsko	1,4	1,0	2,9	29,7	27,4	24,9	135,6	138,7	139,7	125,7	124,7	123,0
Řecko	-7,9	-5,5	-2,6	108,5	107,5	104,6	81,4	84,0	85,1	85,4	86,7	87,0
Španělsko	-0,2	1,1	1,8	46,2	43,2	39,9	96,6	97,8	97,5	88,2	90,2	91,9
Francie	-3,6	-3,0	-2,5	64,3	66,2	63,9	107,6	108,4	107,1	109,3	109,7	109,0
Itálie	-3,5	-4,2	-4,4	103,8	106,2	106,8	103,1	100,6	99,4	103,4	104,5	104,8
Kypr	-4,1	-2,3	-1,5	70,3	69,2	65,3	87,6	88,8	88,4	90,4	89,8	90,2
Lotyšsko	-1,0	-0,2	0,4	14,5	12,0	10,0	43,7	48,6	53,3	54,9	55,1	55,5
Litva	-1,5	-0,5	-0,3	19,4	18,6	18,2	49,0	52,0	54,8	51,9	52,7	53,6
Lucembursko	-1,2	-0,3	0,1	6,6	6,1	6,8	240,7	250,8	256,9	102,9	104,3	104,5
Maďarsko	-6,5	-7,8	-9,2	59,4	61,7	66,0	61,3	62,5	63,5	58,0	61,1	62,4
Malta	-5,0	-3,1	-2,6	73,9	72,4	66,5	72,0	71,6	71,4	71,2	71,8	72,5
Nizozemí	-1,8	-0,3	0,6	52,6	52,7	48,7	124,6	125,4	125,5	107,1	105,2	104,5
Rakousko	-1,2	-1,6	-1,1	63,9	63,5	62,2	123,4	122,8	122,9	102,6	102,2	102,1
Polsko	-5,7	-4,3	-3,9	45,7	47,1	47,8	48,6	49,7	51,2	54,2	52,8	59,7
Portugalsko	-3,3	-6,1	-3,9	58,2	63,6	64,7	72,1	71,6	70,4	85,7	86,1	86,0
Rumunsko	-1,5	-1,4	-1,9	18,8	15,8	12,4	32,6	34,2	35,9	43,6	44,0	52,8
Slovinsko	-2,3	-1,5	-1,4	28,9	28,4	27,8	79,9	81,8	83,6	75,9	74,9	74,5
Slovensko	-2,4	-2,8	-3,4	41,5	34,5	30,7	54,4	57,1	60,2	50,4	54,5	56,1
Finsko	2,3	2,7	3,9	44,1	41,4	39,1	111,1	110,4	113,0	125,6	122,9	121,8
Švédsko	0,8	2,1	2,2	52,4	52,2	46,9	115,4	114,6	115,7	122,5	121,0	117,3
Velká Británie	-3,1	-3,1	-2,8	40,3	42,2	43,5	118,0	117,5	117,0	104,1	104,4	103,7
EU	-2,7	-2,4	-1,7	62,5	63,3	62,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

